

Fonds Européen
de Développement
Régional

FEDER

ERDF

European Regional
Development
Fund

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

SAMENVATTING VOOR DE BURGERS 2017

Inleiding: het belang van de Europese Unie

De Europese Unie besteedt momenteel een derde van haar begroting aan het cohesiebeleid om de kloof tussen de regio's te dichten, werkgelegenheid te scheppen, bedrijven kansen te bieden en een antwoord te formuleren op grote wereldvraagstukken, zoals de klimaatverandering en migratie. Dit beleid dat de ongelijkheid tussen regio's bestrijdt en sociale integratie ondersteunt, is de uiting bij uitstek van de Europese solidariteit. In 2018 zal het begrotingsontwerp van de EU voor 2021 en later worden bekendgemaakt. De brexit en de noodzakelijke financiering van nieuwe beleidsmaatregelen zullen de begroting voor het cohesiebeleid zeker beïnvloeden. Toch is het belangrijk dit beleid te vrijwaren. Het is immers een pijler voor de toekomst van Europa, speelt in op de lokale behoeften van de burgers en biedt een antwoord op de uitdagingen inzake ruimtelijke ontwikkeling.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt het Europese cohesiebeleid gevoerd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Het beleid wordt uitgewerkt in een Operationeel Programma dat het uitvoeringsbeleid 'in het veld' uitstippelt.

Sedert meer dan vijftien jaar ondersteunt het Europese cohesiebeleid de stadsherwaardering in Brussel, zodat de socioprofessionele inschakeling werd bevorderd, wijken met een tekort aan kinderopvang crèches kregen, prioritaire buurten heraangelegd werden, bedrijven groeiden en kmo's begeleid werden. Tal van gewestelijke beleidsinitiatieven worden door Europa gefinancierd. In de periode 2014-2020 wordt een totaalbedrag van 190 miljoen EUR geïnvesteerd.

Het actieplan 2014-2020 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In mei 2015 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering alles samen 46 projecten geselecteerd die beantwoorden aan de door het gewest bepaalde prioriteiten: meer innovatie en onderzoek, het ondernemerschap en de ontwikkeling van kmo's bevorderen, de groei van de circulaire economie en het spaarzaam omgaan met de hulpbronnen steunen, en tot slot de sociale kloof dichten.

In 2017 werd de selectie van de projecten definitief bekrachtigd, waardoor 96% van de volledige geldmiddelen van het operationele programma 2014-2020 een invulling kregen. Bovenop de Europese en gewestelijke subsidies heeft de regering ook twee bijkomende steunmaatregelen ingevoerd om te strijden tegen weesvervuiling.

Met het oog op een sterkere steun aan de ondernemingen heeft de regering voor drie financieringsinstrumenten gekozen, respectievelijk voor participaties in jonge, innoverende

bedrijven, toekenning van leningen aan coöperaties en aan sociale en inschakelingsondernemingen, en financiering van het microkrediet.

Vooruitgang in het actieprogramma

Brussel gaat de uitdaging aan en wil een voorbeeldig stadsgewest worden op het vlak van duurzame ontwikkeling, vanuit vier invalshoeken: innovatie, kmo's (kleine en middelgrote ondernemingen), leefmilieu en de sociale dimensie. Onze projecten zijn zeer verscheiden, zodat het aangewezen lijkt een bloemlezing samen te stellen en voor de erin opgenomen projecten de geboekte vooruitgang toe te lichten.

Voor innovatie en onderzoek werden tien projecten geselecteerd. Ze vertegenwoordigen 18% van het totaalbedrag van de door Europa gesubsidieerde initiatieven, goed voor 34,5 miljoen EUR.

We bekijken twee duurzame ontwikkelingsinitiatieven van dichtbij:

het project '**le Bâti bruxellois**', dat aandacht heeft voor de recyclage van bouwafval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en voorstellen formuleert voor een beter en waardevoller beheer ervan;

het project '**Living Labs**', een platform dat streeft naar een technologische overdracht van de onderzoekscentra naar de Brusselse ondernemingen op het gebied van ecologisch bouwen. Tegen deze achtergrond wil het project de renovatie van Brusselse woningen aanmoedigen en innovatie in de bouwsector ondersteunen via proefprojecten op het vlak van energiebesparende renovatie in Brussel.

Het project '**Labo de proximité**' in de gezondheidssector beoogt dan weer de verzorging van chronisch zieke patiënten te verbeteren door innoverende praktijken aan te moedigen. Twee onderzoekers ontwikkelen momenteel applicaties voor telemonitoring, één voor de opvolging van suikerziektepatiënten en een andere voor de opvolging van hartlijders.

Voor de aanmoediging van het ondernemerschap en de ontwikkeling van kmo's werden elf projecten geselecteerd, goed voor een totaalbedrag van 69 miljoen EUR.

Daaronder kunnen we een paar projecten aanhalen die al stevig verankerd zijn en de ontwikkeling van nieuwe activiteiten ondersteunen, en die aanzienlijk bijdragen tot het aanzwengelen van het ondernemerschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Het project 'Coopcity', uitgegroeid tot voorbeeld op het vlak van het sociale ondernemerschap: Coopcity heeft aandacht voor opkomende projecten van collectief ondernemerschap en stelt programma's op om ze te ondersteunen en ontwikkelen.

He project 'Bellevue4starters', met Art2work als bezieler, begeleidt en coacht kort- en laaggeschoolde jongeren uit achtergestelde buurten, en moedigt in een gedeelde werkruimte ervaringsuitwisseling aan tussen jonge professionals.

Onder meer dit paar projecten heeft al 23 nieuwe ondernemingen ondersteund, en zo'n 2.000 personen in Brussel gecoacht of gesensibiliseerd voor het ondernemerschap.

Om bij te dragen tot de ontwikkeling van de circulaire economie en tot het spaarzame gebruik van hulpbronnen werden 12 projecten geselecteerd, goed voor een vastgelegd totaalbedrag van 50 miljoen EUR, dus 27% van de programmering.

We lichten er twee projecten uit die beide de nagestreefde doelstellingen van de programmering mooi illustreren:

het alom gekende zwembad van de VUB is terug opengegaan in februari 2018 en nu dus weer in gebruik, dankzij de EFRO-steun. De VUB heeft immers niet getalmd bij de uitvoering van haar project dat, met de versterking van de energietransitie in openbare infrastructuur als doelstelling, de renovatie te baat heeft genomen voor een vergaande energiezuinigheid in deze collectieve voorziening.

het project 'Brugeo', dat het geothermische potentieel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil aanboren. In dit kader vond in het begin van februari 2018 een eerste proefboring met wetenschappelijk oogmerk plaats in Anderlecht. Deze analyses zullen toelaten na te gaan of deze gesteenten geothermisch potentieel op geringe diepte bieden, zoals de partners van het project Brugeo vermoeden, waardoor een alternatief beschikbaar zou zijn voor de conventionele warmteproductie en -opslag in Brussel.

Dertien projecten werden geselecteerd voor een levendige stadsherwaardering, culturele projecten, de aanleg van nieuwe infrastructuur en nabijheidsdiensten voor allen, en de sociale inschakeling, goed voor 29 miljoen EUR, wat neerkomt op 15% van de programmering.

We staan even stil bij het project **'Dokters van de wereld'** dat de sociale dimensie van het EFRO belicht: het project gaf gevolg aan de door de Europese Commissie in oktober 2016 - in volle migratiecrisis - uitgeschreven projectoproep. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering besloot deze crisis te helpen bezweren door een deel van de voor 2014-2020 uitgetrokken EFRO-middelen aan 'Dokters van de wereld' toe te kennen, waardoor maatregelen konden worden getroffen voor de opvolging van de fysieke en mentale gezondheid, en vluchtelingen sociaal konden worden begeleid.

Enkele cijfers: er komen zes kinderdagverblijven, met meer dan 368 plaatsen. Meer dan 10.000 m² wordt vernieuwd, zodat het aanbod aan infrastructuur en culturele voorzieningen kan worden versterkt: de VK (Vaartkapoen), de Abdij van Vorst en het gebouw van de Zinnekeparade. Het project 'Dokters van de wereld' voorziet in de begeleiding van migranten op gezondheidsvlak en in de opening van twee sociale opvangcentra.

Evaluatie

Het evaluatieplan voor het EFRO OP 2014-2020 werd op 30 november 2015 voorgesteld aan het opvolgingscomité: dit plan beoogt de prioriteiten op het vlak van evaluatie vast te leggen om de beoordelingen die zullen worden verricht in het kader van het OP 2014-2020 te plannen, te coördineren en de kwaliteit ervan voortdurend te verbeteren.

Het plan maakt het mogelijk om de voornaamste evaluatievragen op voorhand te bepalen en zo vooruit te lopen op de behoeften in verband met de correcte uitvoering van de geplande evaluaties (financiële en menselijke middelen, gegevensverzameling, in te schakelen partners, enz.).

Er zijn in totaal zes evaluaties gepland, waarvan twee transversale en vier thematische (m.b.t. de assen en specifieke doelstellingen). Alle specifieke doelstellingen van het OP 2014-2020 worden minstens één keer geëvalueerd.

In 2016 heeft de Beheersautoriteit aan de methodologie (verduidelijking van het evaluatieplan), de monitoring en de opvolging gewerkt. Dit werk wordt voortgezet tot aan de eerste evaluaties (2019).

Communicatie

Het gewest wil uitpakken met de indrukwekkende resultaten van de programmering 2007-2013: er werd voor 180 miljoen EUR aan investeringen gedaan in 32 projecten, ter ondersteuning van het territoriale concurrentievermogen en de versterking van de sociale cohesie. Zo heeft de programmering toegelaten negen opleidingscentra te versterken, de kinderopvang uit te breiden met 237 plaatsen, 1.300 banen te scheppen en 18.000 m² ruimte terug bedrijfsklaar te maken voor ondernemingen. Het EFRO heeft deze doelstellingen ruimschoots gehaald, het grondgebied rond het kanaal wordt een instrument voor de verbinding van wijken die een economische heropbloei beleven. De uitvoering van de nieuwe programmering gaat zijn gang en levert resultaten op waarover de cel EFRO kan communiceren: in dit kader heeft het gewest in mei 2017 het initiatief genomen voor een activiteitenagenda rond onze projecten gedurende de volle maand mei, in de ruimere context van het initiatief van de Algemene Directie van het Europese Regiobeleid: '#EU in my Region'! Het gewest en de cel EFRO hebben ook deelgenomen aan de Dag van Europa en aan de 'Open Days 2017', met als thema het sociale ondernemerschap en een bezoek aan een maatwerkbedrijf, alsook een debat en een ontmoeting in Coopcity. Ze brengen nauwe banden tot stand met de projectdragers, de echte ambassadeurs van de programmering.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

